

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, психології та педагогіки

Навчальний рік 2024-2025

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»**

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент нормативний

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Протезування-ортезування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) 224.02 «Протезування-ортезування»

Освітньо-професійна програма «Протезування-ортезування»

Другого магістерського рівня вищої освіти

Курс 1-й

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, психології та
педагогіки

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової
підготовки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Протокол від
“30” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

Голова

проф. Фоміна Л. В.
(підпис) (ініціали, прізвище)

проф. Мирошніченко М.С.
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка.
2. Калініченко Ольга Василівна, доцентка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, доцентка.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Калініченко Ольга Василівна, доцентка кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидатка філологічних наук, доцентка.

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше): філологічні дослідження, інноваційні технології,

Контактний телефон +380577077236

Корпоративна пошта викладача ov.kalinichenko@knmu.ua.

Консультації: четвер 9.00-15.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки.

Локація просп. ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, психології та педагогіки

Половинко Олена Сергіївна, старший викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, Доктор філософії зі спеціальності 035 Філологія,

Контактний телефон +380997745722

Корпоративна пошта викладача: os.polovynko@knmu.edu.ua

Консультації: четвер 9.00-15.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки.

Локація просп. ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Українська мова за професійним спрямуванням» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компонента (анотація): соціальні, економічні перетворення в Україні не минули й систему вищої освіти. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» визначили стратегію розвитку освіти в Україні, пріоритетні напрями та шляхи створення життєздатної системи безперервного навчання і виховання для досягнення високого освітнього рівня, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації.

Метою вищих навчальних закладів є підготовка спеціалістів вищої кваліфікації, здатних після здобуття відповідної освіти включитися у виробничу діяльність, а також забезпечення їхнього всебічного розвитку, здатних до свідомого суспільного вибору й творчого збагачення культурного потенціалу народу. Освітній компонент «Українська мова за професійним спрямуванням» є одним зі складових цілісної системи охорони здоров'я, підготовки майбутніх фахівців. Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента є українська мова професійного спрямування.

Міжкомпонентні зв'язки: освітній компонент «Українська мова за професійним спрямуванням» базується на основах сучасної української мови, педагогіки, теорії навчання у вищій школі, має зв'язок з такими освітніми компонентами як: «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Медична комунікація, лідерство та командна робота», «Методологія науково-дослідної роботи».

Освітній компонент належить до нормативних компонентів.

Пререквізити: вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння програми з української мови.

Постреквізити: основні положення освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні фахових освітніх компонентів.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=6586>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є: оволодіння здобувачами вищої освіти теорією навчання та освіти, оволодіння сучасними педагогічними технологіями, структурування навчального матеріалу з компонента, видів та форм навчальних занять, а також методикою оцінювання ефективності пізнавальної діяльності здобувачів, формами та методами навчання.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є: засвоїти основоположні поняття з компонента «Українська мова за професійним спрямуванням»; усвідомити значимість державної мови в професійному спілкуванні; оволодіти основами фахової мови протезиста -ортезиста; опанувати норми укладання медичних документів.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє опанування освітнього компонента (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностями:**

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування.

загальні

ЗК 05. Здатність шукати та оцінювати знання на науковому рівні, проводити дослідження на відповідному рівні, розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість, проводити пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ЗК 07. Здатність обмінюватися знаннями з людьми, які не мають спеціальних знань у цій галузі. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 13. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

спеціальна (фахова, предметна):

СК 03. Здатність знаходити та аналізувати відповідні нормативні документи.

СК 20. Здатність продемонструвати розуміння питань використання технічної літератури та інших джерел інформації.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Розуміти науково-дослідні процеси та вміти виконувати роль протезиста-ортезиста на рівні досліджень.

ПРН 8. Демонструвати здатність самостійно аналізувати наукову літературу та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань у сфері протезування та ортезування.

ПРН 24. Використовувати сучасні інформаційно- комунікативні технології, інформаційні ресурси та програмні продукти.

1.3.3. Також вивчення цього компонента формує в здобувачів вищої освіти **соціальних навичок (soft skills):** комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти в період навчання набуває комунікативних навичок, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, уміє працювати в команді, управляти своїм часом, логічно й системно мислити, має креативні підходи до вирішення завдання.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування»	Рік підготовки (курс):	
		1-й	
		Семестр	
		1-й	
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 50	Освітній ступінь: Магістр з протезування - ортезування ОПП Протезування - ортезування	0 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		40 год.	год.
		Лабораторні	
		0 год.	год.
		Самостійна робота	
		50 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид підсумкового контролю: диф.залік			

2.1 Опис освітнього компонента

2.1.1. Лекції

Не передбачено навчальним планом

2.1.2. Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.1.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування протезистів - ортезистів	2	Розповідь, пояснення	Усне опитування
2	Лексичний аспект професійної мови медиків. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні протезистів -ортезистів	2	Бесіда, презентація	Фронтальне опитування

3	Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української термінології протезистів -ортезистів	4	Творчі завдання	Усне опитування
4	Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функції та роль у підвищенні мовленнєвої культури протезистів -ортезистів	2	Демонстрація, виступ на задану тему	Письмове опитування
5	Морфологічний аспект медичної професійної мови протезистів -ортезистів	4	Презентація	Письмове опитування
6	Синтаксичний аспект професійної мови протезистів -ортезистів	4	Презентація	Індивідуальні завдання
7	Підсумкове заняття № 1	2	Розповідь, пояснення	Усне опитування
8	Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення.	2	Рольова гра, розповідь-пояснення	Доповідь
9	Мовленнєвий етикет протезистів -ортезистів	4	Бесіда, презентація	Рольова гра
10	Стилістичний аспект фахової мови медичних працівників, зокрема протезистів -ортезистів	2	Демонстрація	Усне опитування
11	Науковий стиль у фаховому мовленні лікарів-стоматологів. Структура та види наукового тексту	4	Бесіда	Письмове опитування
12	Культура писемного ділового мовлення: загальна характеристика	2	Ілюстрації	Творчі завдання
13	Вимоги до складання та оформлення адміністративно-канцелярських документів	2	Презентація	Виступ на задану тему
14	Професійна документація зокрема протезистів - ортезистів Особливості її складання та оформлення	2	Ілюстрація, презентація	Письмове опитування

15	Підсумкове заняття № 2	2	Розповідь, пояснення	Усне опитування
	Усього годин	40		

2.1.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.1.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Українська мова . за професійним спрямуванням як навчальна дисципліна	2	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми	Усне опитування
2	Особливості використання лексичних одиниць у мовленні протезистів -ортезистів	4	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми	Письмове опитування
3	Сучасний стан і проблеми української термінології протезистів -ортезистів	4	Створення мультимедійної презентації	Усне опитування
4	Типові помилки слововживання у мовленні протезистів - ортезистів	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів	Письмове опитування
5	Особливості використання самостійних частин мови в текстах ділових документів протезистів-ортезистів	4	Підготувати виступ – презентацію (тема за вибором)	Усне опитування
6	Особливості використання службових частин мови в текстах	4	Складання розгорнутого плану	Письмове опитування

	ділових документів протезистів-ортезистів		відповідей на питання теми	
7	Синтаксичні особливості текстів ділових паперів протезистів -ортезистів	4	Створення мультимедійної презентації	Усне опитування
8	Особливості спілкування протезистів -ортезистів у різних комунікативних ситуаціях	4	Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором)	Письмове опитування
9	Усне спілкування у сфері професійної діяльності протезистів -ортезистів	4	Створення мультимедійної презентації	Усне опитування
10	Медична професійна мова в історії української літературної мови	4	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів	письмове опитування
11	Структура та види наукового тексту	4	Індивідуальні завдання	Усне опитування
12	Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	4	Підготувати виступ – презентацію (тема за вибором)	Письмове опитування
13	Стандартизація медичної(протезистів – ортезистів) документації. Культура її оформлення та читання	4	Створення мультимедійної презентації	Усне опитування
	Усього годин	50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів освіти контролюється викладачем академічної групи після засвоєння кожної теми дисципліни, виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за *ПНД* викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Наприкінці 3 семестру середній бал, що дорівнює чи вищий за 3,0 оцінюється як відпрацьовано та переводиться у 120-бальну шкалу.

Таблиця 1

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для освітнього компонента, що завершуються диференційованим заліком)**

4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120
4,95-4,99	119
4,91-4,94	118
4,87-4,9	117
4,83-4,86	116
4,79-4,82	115
4,75-4,78	114
4,7-4,74	113
4,66-4,69	112
4,62-4,65	111
4,58-4,61	110
4,54-4,57	109
4,5-4,53	108
4,45-4,49	107
4,41-4,44	106
4,37-4,4	105
4,33-4,36	104
4,29-4,32	103
4,25- 4,28	102
4,2- 4,24	101
4,16- 4,19	100
4,12- 4,15	99
4,08- 4,11	98
4,04- 4,07	97
3,99-4,03	96
3,95- 3,98	95

4-бальна шкала	120-бальна шкала
3,91-3,94	94
3,87-3,9	93
3,83- 3,86	92
3,79- 3,82	91
3,74-3,78	90
3,7- 3,73	89
3,66- 3,69	88
3,62- 3,65	87
3,58-3,61	86
3,54- 3,57	85
3,49- 3,53	84
3,45-3,48	83
3,41-3,44	82
3,37-3,4	81
3,33- 3,36	80
3,29-3,32	79
3,25-3,28	78
3,21-3,24	77
3,18-3,2	76
3,15- 3,17	75
3,13- 3,14	74
3,1- 3,12	73
3,07- 3,09	72
3,04-3,06	71
3,0-3,03	70
Менше 3	Недостатньо

Диференційований залік проводиться викладачами кафедри на останньому занятті. Допуск до диференційованого заліку визначається у балах ПНД, а саме: min - 70, max -120 балів. Безпосередньо диференційований залік оцінюється від 50 до 80 балів.

Критерії оцінювання диференційованого заліку наступні:

5 завдань у білеті:

Менше за 50 балів- «2» незадовільно;

50-59 балів –«3»- задовільно;

60-69 балів - оцінка "4" – добре;

70-80 балів – «5» - відмінно

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачам вищої освіти у випадку, коли вони демонструють вивчення тем в повному обсязі, тобто відповідають без будь-яких навідних питань; викладають матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішують ситуаційні задачі та виконують практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли здобувач вищої освіти добре розуміють теми з трьох розділів; відповіді на питання викладають правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувачі відповідають без помилок; вирішують ситуаційні задачі і виконують практичні завдання, відчувачи труднощі лише у складних випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачам вищої освіти на основі знань всього об'єму тем з предмету на задовільному рівні розуміння його. Здобувачі спроможні вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; вирішують ситуаційні задачі та виконують практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; неспроможні самостійно дати відповідь, але на прості поставлені питання відповідають правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувачів вищої освіти не відповідають вимогам «задовільної» оцінки. Здобувачі не зможі відповісти на спрощені завдання навіть за допомогою навідних питань та не спроможні вирішувати ситуаційні задачі.

Оцінка з освітнього компоненту як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 120-бальну шкалу ЕСТС (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо за диференційований залік.

Максимальна кількість балів, яку здобувач(ка) освіти може набрати за вивчення освітнього компоненту – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами диференційованого заліку - 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та за результатами іспиту– 50 балів.

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄСТС наведена у таблиці 2 «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу».

Здобувачам(кам) освіти, що не виконали вимоги навчальних програм освітнього компоненту виставляється оцінка Fx, якщо вони були допущені до складання іспиту, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам(кам) освіти, які не допущені до складання диференційованого заліку.

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Після завершення вивчення освітнього компоненту відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 2) у індивідуальний план здобувача(чки) та заповнюють відомості успішності за формою: диференційований залік.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/).

Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

3.2. Питання до диференційованого заліку

1. Мова як суспільне явище. Мова та мовлення в житті суспільства. Функції мови.
2. Літературна мова, її ознаки. Типи мовних норм.
3. Мова професійного спілкування як функціональний різновид сучасної української літературної мови.
4. Медична професійна мова в історії української літературної мови.
5. Поняття про лексику, лексикологію та фразеологію. Слово, його лексичне значення. Принципи класифікації фразеологізмів.
6. Лексика сучасної української мови за її походженням та сферою вживання.
7. Мовні кліше, складені найменування, штампи як фразеологічні вислови номінативного типу.
8. Особливості використання лексичних одиниць у мовленні медичних працівників.

9. Поняття про термінознавство, терміносистему, термінологію, термін. Джерела збагачення термінологічної системи мови.
10. Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціалізована термінологія. Медичні терміни, професіоналізми та медичний жаргон.
11. Культура терміновживання. Особливості використання термінів-синонімів. Терміни в різних стилях мови.
12. Сучасний стан і проблеми української медичної термінології.
13. Поняття про лексикографію. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Медичні словники та довідники.
14. Роль словників у підвищенні мовної культури медичних працівників.
15. Поняття про морфологію, морфологічні норми.
16. Частини мови як основні морфологічні одиниці, принципи їх класифікації. Морфологічні категорії та синтаксичні властивості самостійних частин мови.
17. Специфіка використання граматичних форм самостійних частин мови в текстах документів.
18. Складні випадки визначення роду та відмінювання іменників.
19. Творення ступенів порівняння прикметників.
20. Специфіка відмінювання й сполучуваності числівників.
21. Особливості використання службових частин мови в текстах документів.
22. Поняття про синтаксис. Типи синтаксичних одиниць. Головні та другорядні члени речення. Принципи класифікації речень.
23. Складні випадки координації присудка з підметом; керування та узгодження у словосполученнях. Варіанти порушень синтаксичних норм.
24. Особливості побудови простих речень.
25. Типові огріхи, пов'язані з побудовою складних речень.
26. Синтаксичні особливості текстів ділових паперів.
27. Культура мовлення, ознаки, що її характеризують.
28. Мовленнєвий етикет, його історія, структура, види, призначення.
29. Український мовленнєвий етикет як виразник етнічної самобутності, модель універсальної мовної діяльності народу.
30. Особливості етикету офіційно-ділового та наукового спілкування.
31. Культура мовлення медиків як невід'ємна частина лікарської деонтології.
32. Спілкування, його функції. Види, форми, особливості усного спілкування.
33. Поняття про невербальну комунікацію. Невербальні засоби та етикет професійного спілкування.
34. Поняття ділового спілкування. Індивідуальні та колективні форми ділового спілкування.
35. Етикет телефонної розмови. Етичні норми у використанні мобільних телефонів.
36. Дискусія. Форми організації дискусії. Вимоги до поведінки учасників дискусії.
37. Історія ораторського мистецтва.
38. Публічний виступ як жанровий різновид ораторського мистецтва. Культура сприймання публічного виступу.
39. Доповідь, промова, лекція, повідомлення як жанри публічного виступу.
40. Презентація як різновид публічного мовлення.

41.Візитна картка. Правила оформлення візитної картки.

3.3. Контрольні питання

1. Яка роль мови у суспільстві?
2. Які функції мови ви знаєте?
3. Які лексичні одиниці ви знаєте?
4. Що таке термінознавство?
5. Які групи медичної термінології ви знаєте?
6. Що таке мовне кліше?
7. Що таке лексикографія?
8. Які стилі української мови ви знаєте?
9. Які ознаки наукового стилю знаєте?
- 10.Що таке мовленнєвий етикет?
- 11.Які є форми організації дискусії?
- 12.Що таке стаття?
- 13.Яку роль відіграють словники у культурі медичних працівників?
- 14.Які є джерела збагачення медичної термінології?
- 15.Які особливості написання відгуку та рецензії?
- 16.Що таке формуляр документа?
- 17.Які є вимоги до складання та оформлення адміністративно-канцелярських документів?
- 18.Що таке візитна картка?
- 19.Як оформляються цитати?
- 20.Як оформляються посилання?
- 21.Які типи медичної документації ви знаєте?
- 22.Що таке розписка?
- 23.Що таке автобіографія?
- 24.Які є вимоги до оформлення розписки?
25. Які види особистих офіційних документів ви знаєте?
- 26.Які індивідуальні та колективні форми професійного спілкування?
- 27.Що таке документ?
- 28.Що таке спілкування?
29. Які частини мови ви знаєте?
- 30.Що таке діловодство?

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Не передбачено навчальним планом

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету», затверджено наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть усі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно з графіком на інформаційному стенді кафедри).

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо в здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною адресою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час практичного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано робити конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити запитання викладачеві/-чці – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли особистість уникає непотрібних узагальнень, описує свої почуття й формулює свої побажання з опорою на власні думки та емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість в участі в міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах із предметного профілю.

На першому занятті з освітнього компонента буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як ним користуватися, тощо.

Здобувачам вищої освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять **дозволяється:**

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та з дозволу викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – у цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні та навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення й території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність у академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук. Успішне опанування освітнього компонента вимагає дотримання засад академічної доброчесності. Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації НАЗЯВО (від 29.10.2019 р. протокол № 11) в ХНМУ запроваджено систему розвитку академічної доброчесності, основні положення якої розміщено на сайті ЗВО: Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 305) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195); Положення про підготовку та захист магістерських робіт студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «магістр» у ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 371) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_magistr.pdf) Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. ХНМУ підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Стечак Г. М. Фахове мовлення лікаря: практикум. Львів: ЛНМУ, 2024. 123 с.
2. Стечак Г. М. Фахове мовлення лікаря: збірник тестових завдань для поточного контролю. Львів: ЛНМУ, 2024. 81 с.
3. Голод Р.Б. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посібник. Івано-Франківськ: Видавництво ІФНМУ, 2023. 212 с.
4. Караман С.О. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посібник для ВНЗ. Київ: Літера ЛТД, 2023. 544 с.
5. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник, за програмою МОН]. 5-те видання. Київ: Алерта, 2022. 696 с.
6. Шутак Л.Б. Культура усного спілкування медичного працівника: навч. Посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. Чернівці: Видавництво БДМУ, 2021. 177 с.

Допоміжна

1. Козаченко Г. В. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посібник. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. 336 с.
2. Лисенко Н.О. Культура наукової мови: навч. посібник. Харків: Тім Пабліш Груп, 2021. 224 с.
3. Микитюк О. Р. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. 2-ге вид., доповн. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2021. 440 с.
4. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. Київ: Либідь, 2021. 360 с.

Словники

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови: з дод. і допов. Київ. Ірпінь: ВТФ Перун, 2005. 1728 с.
2. Новий словник іншомовних слів: близько 40000 сл. і словосполучень. Київ: АРІЙ, 2008. 672 с.
3. Чумак В. В. Український орфографічний словник: близько 174 тис. слів; за ред. В. Г. Скляренка. К.: Довіра, 2008. 997 с.

Онлайн-ресурси для самоперевірки:

1. Тренажер з правопису української мови – <https://webpen.com.ua>
2. Онлайн-ресурс «Неправильно – правильно» – <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com>
3. Онлайн-ресурс «Як пишеться?» – <https://yak-pyshetsya.com>
4. Тестування рівня володіння українською мовою – <https://moyamova.in.ua/exam/testuvannya-z-ukrainskoi-movi>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=6586>
2. Український правопис – <https://2019.pravopys.net>
3. Український орфографічний словник. URL: www.rozum.org.ua
4. Онлайн-курс «Мовити» – <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4768>
5. Онлайн-курс «Мотиви» – <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/1696>
6. Курси «Є-мова» – <https://emova.org.ua/courses/>

7. Освітній хаб «Сучасна українська мова» – <https://eduhub.in.ua/courses/suchasna-ukrajinska-mova>
8. Український інститут розвитку мови – <https://uied.org.ua/2022/02/5158/>
9. Мовний курс «Єдині» – <https://yedyni.org>
10. Лайфхаки з української мови – <https://ukr-lifefhacks.ed-era.com>
11. Наукова бібліотека ХНМУ – <https://libr.knmu.edu.ua>
12. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>
13. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка – <https://korolenko.kharkov.com>
14. Мова. Лінгвістичний портал. URL: www.mova.info
15. Нормативно-директивні документи МОЗ України – <https://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями й дискримінацією в ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf
2. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
3. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf
4. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
5. Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf
6. Інклюзивна освіта:
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf
7. Академічна доброчесність:
<https://knmu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>